

ΠΑΝΟΠΗ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΝΟΠΗΣ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΤΩΣ

Ἐνταῦθα ἔτησίαι Φράγ. 12.
Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ἔτησίαι » 14.
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν γένει ἔτησ. » 16.

παρα τὴν Δυτ. Ἐκκλησίαν.

Διὰ τὰ δικαστικά ἔγγραφα ἐν γένει τὸν στιχόν λεπτά 20.
Διὰ διατριβάς, εἰδοποιήσεις κλπ. κατ' ἀποκοπὴν.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

ΔΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

Ἄς ἐγκαρτερήσωμεν ὁμονοοῦντες!

Αἱ ἐκ τῶν ὑποδούλων Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν ἀλληλογραφίαι ὁσήμεραι ἀναπαριστῶσι θηριωδέστεραν καὶ ἀπανθρωποτέραν τὴν διαγωγὴν τῶν ἀνθρωπομόρφων τεράτων τῆς ὀθωμανικῆς ὕβρεως πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς λαοὺς. Καθ' ἐκάστην ἀποστέλλουσα εἰς ταύτας ὅλα τὰ κοινωνικὰ ἐκβράσματα τῆς ἑαυτῆς Αὐτοκρατορίας ἢ Πύλης, οὐδὲν ἄλλο ἐπιδιώκει ἢ, διαρπάζουσα τὴν περιουσίαν τῶν Χριστιανῶν καὶ τὰ πολλὰ ἐρημοῦσα, κατασφάζουσα καὶ ἀτιμάζουσα τοὺς κατοικοὺς τῶν χωρίων, νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτοὺς εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τῶν τυράννων των. Μέχρι τινὸς ἐπιστεύετο ὅτι ἡ κεντρικὴ ἐξουσία ἢ ἠγγόει τὰ γενόμενα ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς ἐπαρχίαις, ἢ παρεπίθετο παρὰ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν τήρησιν τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τούταις, διαψευδόντων ἢ καὶ ἀλλοιούντων καθ' ὀλοκληρίαν τὰ συμβαίνοντα ἐν αὐταῖς. Ἄλλ' ἀφ' ἧς ἀπέκλεισε τὰς θύρας τοῦ Ὄθωμανικοῦ Κράτους εἰς πάντα τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα τῆς Ἑλλάδος, ἐφωράθη ὅτι τὰ πάντα πράττει ἐν γνώσει, κλείει δὲ τὰ στόματα τῶν δημοσιογράφων οὕτω, τὰ μὲν ὅπως μὴ ἀναγινώσκωσιν οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις χριστιανοὶ τὰς βανδάλους ἀπανθρωπίας τῶν φρουρῶν τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν ὑπηκόων τῆς, τὰ δὲ καὶ ὅπως μὴ ἢ ἀνάγνωσις αὐτῶν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων ἀμέσους καὶ ἐντόνους ἐπάγῃσι παραστάσεις πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Πύλης καὶ αὐτὸν τὸν Σουλτάνον.

Ἡ χριστιανικὴ Εὐρώπη, καὶ ἰδίως ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ φιλόανθρωπος μερὶς ἐκείνη, ἧς ἠγεῖται ὁ μέγας ἐκπολιτιστὴς Γλάδστων, ἐξηγέρθησαν πρὸ δύο ἐτῶν διὰ τὰς ἐν Βατὰκ σφαγὰς, καὶ οὐ μόνον ἐνίσχυσαν τὴν ἰδέαν τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν παθόντων, ἀλλὰ καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν συνκάλεισιν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐν Κων/πόλει Διπλωματικῆς συνόδου, ἧς ἡ ἀποτυχία ἐπήγαγε τὸν ὀλέθριον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα Ῥωσσοτουρκικὸν πόλεμον. Ἀπορον δὲ εἶναι πῶς ὁ φιλέλληνας Γλάδστων

δὲν συνεκινήθη ἢ δὲν συγμιεῖται διόλου διὰ τὰ παθήματα τῶν ὑποτελῶν χριστιανῶν ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ τῇ Ἀσίᾳ. Ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ ἐπανάστασις τῶν παθόντων, δολερῶς ὑποκινήθη ὑπὸ τῆς πανσλαβιστικῆς προπαγάνδας, προὐκάλεσε τὴν ἐνάσκησιν τῆς τουρκικῆς θηριωδίας κατὰ τῶν ἐπαναστάντων. Ἐκεῖ ἐδόθη ἀφορμὴ παρὰ τῶν ὑποτελῶν καὶ τῶν ἐχόντων συμφέρον νὰ συνταράξωσι τὰ πράγματα τῆς Ἀνατολῆς, ἐπ' ἐλπίδι φυλετικῶν συμφερόντων καὶ κατακτήσεων. Ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ ὁμοίως καὶ Μακεδονίᾳ, ἐν Κρήτῃ, ἐν ταῖς νήσοις καὶ ταῖς λοιπαῖς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Ἑλληνικαῖς ἀποικίαις, οἱ μὲν Ἑλληγες ἡσυχάζουσι καὶ προθύμως συνεισφέρουσιν εἰς τὸν κατὰ τῶν Ῥώσων ἀγῶνα οὐ μόνον χρήματα, ἀλλὰ καὶ καρπούς, καὶ ποίμνια, καὶ ὑποζύγια, καὶ βόας, καὶ ὅ,τι τις ἔχει ἀγογγύστως καὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως. Ἐν Ἡπειροθεσσαλίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς μέρεσιν οὐδεὶς Ἑλληγὴν ἀντέστη ἐνόπλιως κατὰ τῆς ἀδίκου διαρπαγῆς τῆς τροφῆς τῶν τέκνων του, μόνον ὅπως μὴ χαρακτηρισθῇ ἢ ἐνοπλος αὐτοῦ διαμαρτύρησις ὡς ἀφορμὴ ἐπαναστάσεως, καὶ γένηται παραίτιος τραγικῶν σκηνῶν, παρέχων ἀφ' ἑτέρου πράγματα τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει, ἣν ἐκ παντὸς τρόπου ἐμελλε νὰ ἐνοχοποιήσῃ ἢ Ἡ. Πύλη, ὡς ὑποκινούσαν τὰς ἐπαναστάσεις ταύτας. Τὶ παθοῦσα λοιπὸν ἢ φιλόανθρωπος Ἀγγλία οὐ μόνον ἐσιώπησε κατὰ τῶν ἀρπαγῶν τούτων, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπαυσε ἐπιτείνουσα τοῖς Ἑλλησιν ἀπώλειαν, ἐὰν τραπῶσιν εἰς ἄμυναν;

Τὶ δὲ ὄφειλε νὰ πράξῃ ἡ ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις, ἢ πῶς ὄφειλε νὰ προσενεχθῇ πρὸς τοιοῦτους ὑπηκόους; Ἦτο δίκαιον τὴν ἡσυχίαν, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν τυφλὴν ταύτην ὑπακοήν των εἰς τὰς ἀφορήτους φορολογικὰς καταπιέσεις τῆς νὰ ἀνταμειψῇ διὰ τῆς διασπορᾶς τῶν Βασιβουζούκων καὶ Ζεϊμπεκῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία αὐτῶν, ὅπως συλήσῃσι τοὺς ναοὺς των, ὅπως καύσῃσι καὶ λεηλατήσῃσι τὰ χωρία καὶ τὰς ἐπαύλους των, ὅπως ἀπογυμνώσῃσι αὐτοὺς καί, τὸ πάντων δεινότατον, ὅπως αὐτοὺς μὲν κατασφάζῃσι τὰς δὲ συζύγους καὶ

τὰ τέχνα αὐτῶν ἀτιμάζοντες νὰ χορευνοῦσι τὰς ἀσελγεῖς καὶ κτηνώδεις αὐτῶν ὀρέξεις;

Ἐνῶ δὲ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διαμαρτύρεται διὰ τὰς ἀπανθρωπίας ταύτας καὶ πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην καὶ πρὸς τὰς Εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις, οὐ μόνον οὐδὲν κατωρθοῖ, ἀλλὰ καὶ ἐπερωτήσεις συνεχεῖς ἔχει παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, τοὺς λόγους ἐπιζητούσης δι' οὓς ἐξοπλίζεται τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἐπερωτήσεις ταύτας ἐπαρκῆς καὶ προσήκουσα ἐδόθη ἀπάντησις παρὰ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως. Ἀπορον ὁμως εἶναι διὰ τί ἡ φιλόανθρωπος Ἀγγλία δὲν ἀποτείνει καὶ τῇ Πύλῃ ἐντόνους διαμαρτυρήσεις κατὰ τῶν ἀπανθρωπιῶν καὶ τῶν ὠμοτητῶν τῶν ἀγρίων ὀρδῶν τῆς πρὸς λαοὺς ἡσύχους καὶ φιλονόμους; Ἀλλὰ μὴ ἀποθαρρυνόμεθα! Ἡ φωνὴ τῶν καταδυναστευομένων καὶ ἀτιμαζομένων δούλων Ἑλλήνων εὖρε συμπαθείας παρὰ ταῖς αὐλαῖς Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας. Αἱ φιλόανθρωποι δυνάμεις αὗται εἰς ἐντόνους παροχάσεις προέβησαν δι' ὅλα ταῦτα καὶ κατέδειξαν τῇ Πύλῃ, ὅτι ὀφείλει νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Θηριωδίας, διότι αἱ συνέπειαι τῶν ἀπανθρωπιῶν τῆς τούτων θὰ ἐπιβαρύνωσιν ἔπειτα αὐτὴν καὶ μόνην τὴν βάρβαρον Δυναστείαν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ ἡ δημοκρατουμένη Γαλλία, μεθ' ἧς προϋπάρχουσαι συμπάθειαι καὶ εὐεργεσίαι συνδέουσι σύμπαντα τὸν Ἑλληνισμόν, θέλει προβῆ εἰς ὁμοίον διάδημα, καταλίπουσα μόνην τὴν φιλότουρκον κυβέρνησιν τῆς Ἀγγλίας νὰ θεωρῇ τὰς κακουργίας ταύτας θεμιτὰς καὶ συγγνωστάς, καὶ νὰ κηρύττῃ ὅτι διὰ τῆς ἀρπαγῆς, τῆς ἀτιμώσεως καὶ τῆς λεηλασίας θὰ ἀνταποκριθῇ ἡ Ὀθ. Κυριαρχία εἰς τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκπολιτιστικόν τῆς ἔργον. Ἐὰν δὲ μάλιστα ἡ Εὐρώπη ἐπιτρέψῃ τῇ Τουρκίᾳ νὰ μεταγγίσῃ ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην ὅλας τὰς ἀγρίας αἰμοβόρους φυλάς τοῦ Καυκάσου καὶ τῶν ἄλλων μερῶν, πράγματι μέλλει νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ὠραιότεραν καὶ πεπολιτισμένην Εὐρώπην τοὺς χρόνους τῶν ἐπιδρομῶν τοῦ μεσαιῶνος. Ἐνῶ δὲ τοιαῦτα σκέπτεται καὶ πράττει ἡ φυλὴ τοῦ Ὀσμάν ἀκωλύτως, ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις ἴσως τῶν ἀπανθρώπων συμβούλων τῆς, ἀπορεῖ μὲν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις πρὸς τίνα σκοπὸν ἐξοπλίζεται ἡ Ἑλλάς, ἀπειλεῖ δ' αὐτὴν ἡ Τουρκία ὅτι θὰ προσβάλῃ αὐτὴν τὴν ρίζαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐὰν μὴ παύσῃ ἐξοπλιζομένη.

Ἄλλ' οὕτω μὲν φρονεῖ ἡ κυβέρνησις τῆς Ἀγγλίας, οὕτω δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ἐφημέρων πολεμικῶν ἐπιτυχιῶν ἐπαρθεῖτα Τουρκία. Μὴ λησμονῶμεν ὁμως ὅτι ὁ μὲν πρωθυπουργὸς τῆς Γερμανίας προεῖπεν ἤδη, ὅτι τὸ ἐπερχόμενον ἔαρ ἢ τὴν γενικὴν εἰρήνην ἢ τὸν γενικὸν πόλεμον θέλει φέρει, ὁ δὲ τῆς Ἰταλίας ὅτι πεντακῶσαι χιλιάδες στρατοῦ εἰσιν ἐν ὄπλοις. Ὅλα ταῦτα τί ἄλλο προμηνύουσιν ἢ ὅτι οἱ Τούρκοι, ἀναθαρρήσαντες ἐνεκα τῶν ἠθικῶν καὶ ὕλικῶν συνδρομῶν ἃς παρέχεται αὐτοῖς ἡ κυβέρνησις τῆς Ἀγ-

γλίας, σκοποῦσι νὰ μετέλθωσι πᾶσαν Θηριωδίαν καὶ βάνδαλον πράξιν, ὅπως ἀναστατώσωσι πᾶσαν τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐξάψωσι τὴν ἡτοιμασμένην πυρὰν τοῦ γενικοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου; Εὐχόμεθα ν' ἀποσοβῆθῃ τοιοῦτος πόλεμος, ἐὰν ὁμως τοῦτο ᾖναι ἀδύνατον, ἃς τρέμωσιν αἱ αἰτίαι, διότι ἐκ μιᾶς τρι-αύτης γενικῆς ἐκκαμινεύσεως καὶ σφυρηλασίας θὰ ἐκλειψῇ πάντως τὸ ἀτιμότερον μέταλλον καὶ θὰ καταπεσῇ ὡς ἰὸς ἀπὸ σιδήρου ἡ φυλὴ τοῦ Ὀσμάν, ἢ καταβιβρώσκουσα καὶ κατερημοῦσα ὅ,τι εὐγενεῖς καὶ ὠραῖον καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν.

Ἡ ΘΕΙΑ ΜΑΣΤΙΞ

BIBLION ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΝ

ὑπὸ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ,

τοῦ ἐκ Γριπόμεως τῆς Πελοποννήσου.

Τίς ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τούτου, ὅπερ κατ' αὐτὰς ἐξῆλθε τῶν πισστηρίων «Πανόπης», δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκθέσωμεν, ἐφ' ὅσον εἶναι γνωστὸς ἤδη καὶ ἐξ ἄλλων συγγραφῶν ὁ φιλόπονος οὗτος τῶν ἱερῶν βιβλίων ἐρμηνευτής. Τοῦτο μόνον ἀποθαυμάζομεν αὐτοῦ, τίνι τρόπῳ κατωρθοῖ, ἐν ταῖς ἀκρωρείαις τῆς νήσου Ἰκαρίας κατοικῶν, ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν πρὸς συγγραφήν ἀπαιτούμενων ἱερῶν βιβλίων, οὐ μόνον χωρὶα δλόκληρα τῶν Ἁγίων Γραφῶν νὰ ἐρμηνεύῃ καὶ προσφόρως νὰ ἐφαρμόζῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ συγγράμματός του, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰς θεολογικὰς συζητήσεις νὰ ἀποφαίνεται γνώμην ἀρίστην καὶ προσήκουσαν, ὀρθῶς κρίνων καὶ ἐπικρίνων τοὺς πρὸς τὴν εὐσεβείαν ἀντιδοξοῦντας.

Εἰς πολλοὺς δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι τὸ σύγγραμμα τοῦτο δὲν θέλει φανῆ λόγου ἄξιον καὶ ἴσως τινεῖς ἐπικρίνωσιν αὐτὸ, ὡς ἀκατάλληλον πρὸς τὸν αἰῶνα καθ' ὃν ζῶμεν. Ἐκεῖνοι ὁμως ὅσοι ἔχονται ἐτι τῆς πατρίου εὐσεβείας καὶ πίστεως, ἐκεῖνοι ὅσοι ἀνετράφησαν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου, ὅσοι ἐδιδάχθησαν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ τὸν Θεὸν προσκυνεῖν, καὶ πάντα τὸν βίον αὐτῶν πρὸς τὰς θείας ἐντολάς καὶ τα παραγγέλλματα τοῦ Εὐαγγελίου ῥυθμίζουσιν, ἐκεῖνοι, λέγομεν, ἃς ἐγκύψωσι μετὰ προσοχῆς εἰς τὸ πλῆρες σοφῶν παραγγελλμάτων καὶ θείων διδασμάτων μεστὸν τοῦτο σύγγραμμα τοῦ Χριστοφόρου.

Ἄνθρωπ πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἀγαθὰ ἀπολιπὼν καὶ τὸν μοναχικὸν ἀσπασάμενος βίον, καὶ τὰ πάντα ὡς σκύβαλα καὶ μηδὲν λογισάμενος, μόνον δὲ ἐντρέψημα αὐτοῦ θεωρῶν τὴν μελέτην τῶν θείων γραφῶν, τὸν δὲ ἀκτῆμονα καὶ ἀπράγμονα βίον ἀντὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν αἰρούμενος, ἐπόμενον εἶναι ὅτι ἄριστος κατέστη γνώμων τῶν τε κοσμικῶν καὶ τῶν κατὰ τὸν ἰσάγγελον βίον πραγμάτων. Ἔργον αὐτοῦ εἶναι νὰ περιφέρῃται τὰς ἐσχάτας τῶν χριστιανικῶν καινοτάτων καὶ τὰς μικρονήσους τοῦ Ἀρχιεπελάγου, ἐνθα διὰ τὸ λυπρὸν τῆς ἀργυρολογίας σπανίως ἐπιφοιτᾷ ἡ διδασκαλία τοῦ θείου λόγου, ἢ δὲ πνευματικὴ τοῦ εὐαγγελίου τροφή εἶναι ἀγνωστὸς καὶ κατανόητος, ὅπως παιδαγωγῆ ἐν Χριστῷ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ στηρίξῃ αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει. Τὸν γνωρίζουσιν αἱ καλύβαι τῶν πτωχῶν καὶ πηγμάτων, τὸν ἀνκμέουσι ὡς ἄγγελον εἰρήνης καὶ προ-

στασίας αἱ χῆραι, τὰ ὄρφανὰ καὶ οἱ ἐξ ἀπογνώσεως εἰς τὴν ἐσχάτην μελαγχολίαν περιενεχθέντες. Τὸν γνωρίζουσιν αἱ ἐρημίαι καὶ τῶν ὄρεων αἱ ἀκατοίκητοι κορυφαί. Τὸν γνωρίζει τέλος ἡ νῆσος Ἰκαρία, ἧς οἱ κάτοικοι τιμῶσι καὶ σέβουσιν αὐτὸν καὶ συνεχῶς ἀνερχονται εἰς τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ κρησφύγετα, ὅπως ἀκροασθῶσι τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ συμβουλῶν, ὅπως παρηγορηθῶσιν ἐκ τῶν πρκαυθητικῶν αὐτοῦ λόγων. Ἐστεροῦντο ἐν τινὶ χωρίῳ σχολείου· διὰ τῶν συμβουλῶν του ἀνίδρυσεν αὐτό. Ἄλλα τὸ σχολεῖον ἔχει χρεῖαν συνδρομῆς πολλῆς· τί λοιπὸν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὑπὲρ αὐτοῦ μὴ ἔχων χρήματα; Ἄς γράψω, εἶπε, συγγραμμά τι, ἃς ἐκθέσω ἐν αὐτῷ ὅσα ἐκ τῆς τελευταίας μου περιηγήσεως εἶδον καὶ ἤκουσα, ἃς συντελέσω δι' αὐτοῦ ἔνθεν μὲν εἰς οἰκοδομὴν τῶν πισταίων, ἔνθεν δὲ εἰς παγίωσιν τοῦ δημοτικοῦ Σχολείου, ὑπὲρ τῆ προτροπῆ μου συνέστη, ὅπως διδάσκωνται ἐν αὐτῷ τὰ πρῶτα γράμματα τὰ δούλα τέκνα δούλης τῷ βαρβάρῳ νῆσου. Οὕτω διενοήθη· καὶ ἐν διαστήματι δύο μὲν μηνῶν συνέγραψε, τοσοῦτων δὲ ἄλλων ἐδημοσίευσεν τὴν συγγραφὴν του, καταλιπὼν τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν δαπανῶν περίσσευμα εἰς τὸν ἐπίσης ἐνάρετον ἀκόλουθόν του, τὸν διάκονον Δανιὴλ Κυριακοῦδάκην, ἐπιτροπὸν τῆς Σχολῆς, ἵνα διαθέσῃ αὐτὸ πρὸς τὴν προωρισθεῖσιν σκοπὸν.

Ἀληθῶς ἐγράψαμεν πολλὰ καὶ τσαῦτα, ὥστε φόβος ὑπάρχει μὴ ἐλέγξῃ ἡμῶν τὴν ἀθυροστομίαν ὃ τὴν ἀσημύτητα τοῦ βίου καὶ ἀφάνειαν ὡς τι μέγα καὶ λόγου ἄξιον ποιούμενος συγγραφεὺς, διότι ἀπεκαλύψαμεν μέρος του παραδόξου αὐτοῦ βίου. Οἱ ἀναγνώσται τῆς συγγραφῆς ταύτης, ὅσοι ἔχονται εὐσεβείας τινὸς καὶ ὅσοι τῶν θεῶν ἐντολῶν ἐργάται καὶ ἐρασταί, ἃς συμπεράνωσι τὰ παραλειφθέντα. Τὸ βιβλίον εὐρίσκειται παρὰ τῷ τυπογραφεῖῳ τῆς «Πανόπης» καὶ τιμᾶται τεσσαρῶν δραχμῶν νέων, συνιστᾶται δὲ τοῖς εὐσεβέσιν οὐ μόνον ὡς σύγγραμμα ψυχωφελές καὶ σωτήριον, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλοῖς τερπνόν, διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἐξιστορουμένων διαφόρων περιέργων ἀνθρωπίνων συμβάντων.

Ἰδιαιτέρα ἀλληλογραφία «Πανόπης».

Ἐν Γαλλίῳ (χωρίον Ἀλεξανδρείας)

τῆ 1/13 8βρίου 1877.

Ἐπιστολὴ Β'.

Τὴν πρῶταν τῆς 7/19 παρελθόντος μηνὸς ἐγκαταλείψαμεν τὴν ὠραίαν πόλιν τῆς Ἀλεξανδρείας μετεβαίνοντες εἰς τὸ χωρίον Μιγάλλα τῆς κάτω Αἰγύπτου, συνοδοῦς ἔχων τοὺς κ. κ. Ἐμμ. Δούκαν καὶ Ἀντώνιον Λιτσάκην. Μετὰ δύο ἡμῶσι ὡρῶν ταξιδίου διὰ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας ἐπιπὼν δρόμον ἐφθάσαμεν εἰς τὸ προμνησθὲν χωρίον. Τὸ χωρίον τοῦτο ἀπέχει 36 μὲν ὥρας τῆς Ἀλεξανδρείας, δύο δὲ ὥρας τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου. Οἱ κάτοικοι, ἐκτός 5 ἢ 6 οἰκογενειῶν Κοπτῶν, εἶναι Φελλάχοι, τὸ πλεῖστον εὐποροί, εἰς δύο περιπὼν χιλιάδας ἀνερχόμενοι· κύρια προϊόντα τοῦ χωρίου εἶναι ὁ βάμβαξ, ὁ ἀραβόσιτος, ὁ σῖτος, ἡ βρούζα κλπ., καὶ βάμβακα μὲν παράγει περὶ τὰς 5—6 χιλιάδας στατήρων, δημητριακοὺς δὲ καρποὺς περὶ τὰς 150 χιλιάδας κοιλῶν Κων/πόλεως· καθωμιλημένη γλῶσσα εἶναι ἡ Ἀραβικὴ. Δύο ὑπάρχουσιν ἐμπορικὰ κταστήματα ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ καὶ ἐν ὑποκατάστημα, ἃτινα κύριον ἐμπόριον ἔχουσι τὸν βάμβακα· τὸ πρωτεῖον κατὰ τε τὰς ἐργασίας κλπ. εἶναι τὸ τῶν κ. κ. Δούκα καὶ Λιτσάκη, οἵτινες ἔχουσιν

ἰδρυμένον ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ καὶ ἀτμοκίνητον ἐκκοκιστικὴν μηχανὴν πρὸς καθαρισμὸν τοῦ βάμβακος· κατὰ δεύτερον δὲ λόγον ἔρχεται τὸ κατάστημα τῶν Ἀδελφῶν Μιλοβιτς, καὶ τρίτον τὸ ὑποκατάστημα τῶν κ. Ἀδελφῶν Ἀποστολίδου.

Μετὰ ὀκταήμερον διατριβὴν ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ μετέβην εἰς τὸ χωρίον Γαλλίῳ, δύο ὥρας ἀπέχον τοῦ πρώτου, ἐνθα διαμένω ἐπισκεπτόμενος συχνότατα τὰ περιξ αὐτοῦ χωρία. Ἐν καὶ μόνον ὑπάρχει νεοσύστατον κατάστημα ἐνταῦθα, τὸ τῶν κ. κ. Μερμιγκὰ καὶ Γ. Κυτριλάκη, καὶ τοῦτο κύριον ἐμπόριον ἔχον τὸν βάμβακα. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου, ἐκτός δύο οἰκογενειῶν Κοπτῶν, εἶναι ἰθαγενεῖς εἰς 1800 περίπου ἀνερχόμενοι. Τὰ προϊόντα αὐτοῦ εἶναι τὰ αὐτὰ τοῦ προμνησθέντος χωρίου, ἡ δὲ παραγωγή σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν ἐκείνου. Τὸ μόνον καλὸν ὅπερ ἔχει τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι, ὅτι πλησιέστατα αὐτοῦ ὑπάρχει ὁ σταθμὸς τοῦ σιδηροδρόμου, ὅστις πολλὰς παρέχει εὐκολίας εἰς τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ἄλλην μετὰ τοῦ Καῖρου καὶ Ἀλεξανδρείας συγκοινωνίαν.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην περιγραφὴν τῶν δύο τούτων χωρίων κρίνω ἐπάναγκες νὰ ἐκθέσω ὑμῖν ὀλίγα τινα ἐκ τῶν ἐντυπώσεών μου ἐν γένει. Ἄρα ἐξῆλθον τῆς Ἀλεξανδρείας πεδιάδες ἀπέραντοι ἐπαρουσιάσθησαν ἐνώπιόν μου, οὐδαμοῦ δὲ οὔτε ὄρος, οὔτε γήλοφον, οὔτε λίθον, οὔτε δένδρον ἀπῆντησα. Πέριξ μόνον τῶν χωρίων βλέπει τις οὐρανομήκεις φοίνικας καὶ ὀλίγιστα ἀκαρπα δένδρα, ἅτινα ἐλαχίστην παρέχουσι σκιὰν τῷ ἡλιοκαύστῳ περιηγητῇ καὶ ἀσήμαντον εἰσόδημα ταῖς ἰδιοκτηταῖς.

Ὅλοι οὗτοι οἱ ἀπέραντοι καὶ κατάφυτοι ἀπὸ βάμβακα καὶ δημητριακοὺς καρποὺς πεδιάδες, ποτίζονται ἀκόπως ἀπὸ τὰ εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον διακλαδούμενα ζωογόνα νάματα τοῦ ποταμοῦ Νείλου, ἐξ ὧν πλουσιωτάτας ἔχουσι προσόδους οἱ γαιοκτήμονες.

Αἱ οἰκίαι ὄλων ἐν γένει τῶν χωρίων, ὅσα ἐπεσκεψθῆναι εἶναι πλινθόκτιστοι τὸ πλεῖστον χαμόγαιοι, οἱ δὲ χωρικοὶ λίαν ἀκαθαροί, γυμνήτες καὶ γυμνόποδες· αἱ μυῖαι, οἱ κῶνοπες καὶ πάντα τὰ εἶδη τῶν παρασίτων ἀνθρωπείων ζωῶν ἐπιβόσκονται, αὐτοὺς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ἡ ἀκαθαροία αὕτη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνεπάγεται τὴν ὀφθαλμίαν ὀρθαλίαν εἰς τρόπον ὥστε τὰ 2/3 τῶν κατοικῶν ἐκάστου χωρίου εἶναι τυφλοί, ἔλεεινὰ τῶν μυῶν καὶ τῶν φθειρῶν σπαράγματα. (Ἀκολουθεῖ).

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἄφιχθέντα ἐνταῦθα.

ΑΘΗΝΑΙ, 2/14 Ὀκτωβρίου. Οἱ Ῥῶσοι συγκεντροῦσι μεγάλας δυνάμεις εἰς ποταμὸν Λάμ. Ὁ Τοτλέβεν ὑπονομεύει Πλεύναν ἀναγκάσαι παραδοθῆναι πείνης. Μεχμέτ διετάχθη σπεῦσαι πρὸς ἐνίσχυσιν Ὀσμάν.

ΑΥΤΟΘΕΝ, 2/14. Φοβεραὶ καταιγίδες κατέκλυσαν στρατόπεδον Τούρκων ἐν Δουλαμηνοκαστῆρι Θάκης. Μεχμεταλής μετὰ νεοσυλλέκτων Βοσνίας μεταβίβουσιν εἰς Πλεύναν. 1, 900 Οὐγγροὶ εἰσδρακόντες εἰς Ῥωμανίαν, ἐπανέλαμψαν.

ΑΥΤΟΘΕΝ, 4/16. Οἱ δημοκρατικοὶ ἐπλεονοψήρισαν ἐν ταῖς πλείστασι ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας· Βουλὴ συγκροτηθῆσεται ἐκ 320 δημοκρατικῶν καὶ 210 συντηρητικῶν ὁ Δεκάξ καὶ ὁ Φορτοῦ ἐξελεχθησαν.

Οἱ Τούρκοι ἀπεκρούσθησαν εἰς Σίτταν.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ.

Τὴν νύκτα τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἔπνευσε σφοδρότατος βορρῆος ἄνεμος, ὅστις ἐξακολούθει μέχρι σήμερον, παρακλύων τὴν συγκοινωνίαν τῆς νήσου μας μετὰ τῶν περὶ ἡμῶν νήσων.

— Ἀφίκετο ἡ εἰδήσις ὅτι ἐν Καίρῳ ἀπεβίωσεν ὁ ἐξ Ἡπείρου Κώστας Νικολάου, καὶ ὅτι κατέλιπε διὰ διαθήκην, ἅπασαν τὴν αὐτοῦ περιουσίαν ἐκ 2 ἑκατομ. δραχ. ὑπὲρ τῶν ἐν φιλοanthρωπικῶν κατασκευάτων, ἧτοι ὑπὲρ τοῦ πολιτικοῦ Ἀθηνῶν νοσοκομείου, τοῦ ὄρφανοτροφείου Χατζῆ Κώστα, τοῦ πτωχοκομείου, τοῦ βρεφκομείου, τοῦ ὄρφανοτροφείου τῶν κορασίων, τῆς σχολῆς, τῶν ἀπόρων παιδῶν καὶ τοῦ τυφλοκομείου. Τὴν περιουσίαν ταύτην, ἣν τοσοῦτον θεκρέστως διέθετο ὁ αἰοίδιμος τῆς πατρίδος ἡμῶν εὐεργετῆς Κώστας Νικολάου, δικηγόροι τινὲς ἐν Καίρῳ εὐκαιον νομίσαντες νὰ διαρπάσωσιν ἤγειραν ἐκ μέρους ὑποτιθεμένων κληρονόμων ἀγωγὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης. Τὴν πληροφορίαν ταύτην δημοσιεύοντες ἐπικαλούμεθα τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων.

— Ἀξιωματικὸν παράδειγμα ὁ δῆμος Σαλαμίνο· παρέχει. Ἀπεφάσισε ν' ἀγοράσῃ 500 ὄπλα, ἅτινα ἀν' ἐγκρίνη τὸ ὑπουργεῖον, θὰ χρησιμεύσωσι διὰ τοὺς δυναμένους νὰ φέρωσιν ὄπλα δημότας ἐν καιρῷ ἀνάγκης.

— Ὁ κ. Δ. Βούρβαχης λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ διετάχθη νὰ προγυμνασῇ ἐν Πειραιεὶ εἰς τὰ γυμνάσια τοῦ πεζικοῦ τοὺς τάχιστα ναυτολογουμένους ἄνδρας.

— Ὁ ὑποναύρχος Δ. Σαχτούρης ἀπεβίωσε τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ὥραν 11 1/2 μ. μ. προσβληθεὶς ὑπὸ κερρανοβόλου ἀποπληξίας.

— Ἐν ἀγωνίᾳ περιμένει τὸ δημόσιον τὴν ἐκβασιν τῆς νέας κατὰ τῆς Πλεόνας προσβολῆς, ἧτις φαίνεται ὅτι ἐπικειται. Ὁ μέγας δούξ Νικόλαος, ὁ ἡγεμὼν τῆς Ῥωμουνίας καὶ ὁ στρατηγὸς Τοτλέβεν ἐπεθεώρησαν τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην πάντα τὰ περὶ τὴν πόλιν Ῥωσοικὰ καὶ Ῥωμουνικὰ κανονοστάσια καὶ κατόπτευσαν τὰς ἐχθρῆκας θέσεις. Τὰ πολιορκητικὰ ἔργα τῶν Ῥώσων καὶ τῶν Ῥωμοῦνων προὔχρησαν ὀρκούντως. Τὰ τουρκικὰ κανονοστάσια σιγῶσι.

— Καὶ πρὸς ἀνατολὰς ὁ στρατὸς τοῦ μεγάλου δουκὸς διαδόχου ἤρξατο προβαίνων εἰς ἐπιθεσιν. Πολυάριθμος δύναμις κατέλαβε τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Λώμ παρὰ τὸ Πόπκι. Οἱ τούρκοι φαίνονται ἀποφεύγοντες νέαν μάχην. Ἄλλ' ἴσως ἡ τακτικὴ τῶν μεταβλήθη μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ ἀκαθέκτου Σουλεϊμάν πασᾶ.

— Κατὰ τὴν «Παλιγγενεσίαν» ἐπίσημον Ῥωσοικὸν τηλεγράφημα ἀγγέλλει ὅτι ὁ ἐν Ἀσίᾳ τουρκικὸς στρατὸς ὑπέστη μεγάλην καταστροφὴν, καὶ ὅτι οἱ ἐν Πλεόνα τούρκοι ποίωσαντες ἔξοδον ὅπως κωλύσωσι τὰς ὑπὸ τῶν Ῥώσων ἀνορμωσόμενας τάφρους ἠναγκασθησαν νὰ ὑποχωρήσωσιν ὑποστάτες μεγίστην φθοράν.

— Τηλεγράφημα ἐκ Τιφλίδος τῆς 29)14 τρ. προερχομένου ἐξ Ἀλεξανδρουπόλεως ἀγγέλλει μεγάλην νίκην τοῦ αυτοκρατορικοῦ στρατοῦ λεπτομέρειαι ἐλλείπουσι. Ὁ τουρκικὸς στρατὸς εἶναι εἰς ἐντελὴ ὑποχώρησιν.

— Ἡ Ῥωσοικὴ κυβέρνησις παρηγγελεν ἐν Γερμανίᾳ 700 πυροβόλα, ἅτινα θὰ παραδοθῶσιν αὐτῇ ἐντός τοῦ 1877. Δι' παρασκευαί τῆς Ῥωσοικῆς κυβερνήσεως ἐνεργεῖται ὡσεὶ ὁ πόλεμος ἐμελλε νὰ διαρκέσῃ 3—4 ἔτη. Διετάχθη ὁ καταρτισμὸς 10 νέων σωμάτων. Ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Ῥωσίᾳ εἶναι πολεμικωτάτη· καὶ αὐτοὶ οἱ τέως εἰρηνοφιλοὶ ἐγένοντο νῦν φιλοπόλεμοι.

— Λέγεται ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς Βρατιάνος εἶπε πρὸς τὸν ἀντιπροσβου μὲν μεγάλην δυνάμει· αὐτὴν ἀνοιξὶν θὰ ἔχωμεν 500,000 ἄνδρας καὶ θὰ κνίξωμεν τοὺς Τούρκους.

— Ἐπίσης λέγεται ὅτι ὁ ἡγεμὼν Νικόλαος ἔγραψε πρὸς τὸν Τσάρον ὅτι διὰ τῆς κατοχῆς τοῦ Βανιάνι ὁ σκοπὸς τῆς ἐφρευτικῆς ἐκστρατείας τῶν Μαυροβουνίων ἐπετεύθη. καὶ αἱ συγγενεῖς φυλαὶ τῆς νοτιοῦ Βορζεγυβίνας ἀπληγάησαν τῆς παρουσίας τῶν Τούρκων. Ὁ ἡγεμὼν παρακαλεῖ τὸν Τσάρον νὰ φροντίσῃ, ὅπως πάντα τὰ κατακτηθέντα διαμερισματα προσαρτηθῶσι, κατὰ τὴν συνομιλοῦσιν τῆς ἐρήνης, εἰς τὸ Μαυροβούνιον. Φαίνεται βεβκίον ὅτι οἱ Μαυροβούνιοι δὲν ἐπέξετειναν τὸ θεατρὸν τῶν ἐχθροπραξιῶν καὶ εἰς τὴν βορείαν Βορζεγυβίαν, οὐχὶ ἐκ μετριοπαθείας, ἀλλὰ διότι ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις εἶπεν ἐν τῷ αὐτῷ περαιτέρῳ! (Ἡμερα.)

— Καθ' ἃ τηλεγραφοῦσιν ἐκ Βουκουρεστίου, ὁ πρίγκηψ Βίτμαρκ ἐδήλωσε πρὸς τὸν Ἀνδράστην, ὅτι, ὅπως δῆποτε καὶ ἀν' ἄλλῃ ὁ Ῥωσοτουρκικὸς πόλεμος, ἡ Ῥουμουνία πρέπει νὰ μείνῃ ἀνεπαρῆς.

— Ὁ βιενναῖος «τύπος» γράφει «τὴν δυσπαρέσκειν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ὑποτρεφουσιν ἀπαύτως τὰ δι-οικητικὰ καὶ στρατιωτικὰ μέτρα τῆς Πύλης ἐν ταῖς μεθορίαις ἐπαρχίαις. Αἱ σιφνηδὸν φιλακίαις Θεσσαλῶν προκρίτων, ἔχουσαι καθαρῶς προληπτικὸν χαρακτῆρα, καὶ αἱ συγκεντρώσεις στρατευμάτων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐν Ἡπείρῳ, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις θεωρεῖ λίαν ἀκροσφαλῆ τὴν αὐτοῦ θέσιν τῶν πραγμάτων. Ἀφ' ἑτέρου, ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἀποστέλλει νέα στρατεύματα εἰς Θίβας καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπέρχεται προσεχῶς αὐτόθι, ὅπως ἐπιθεωρήσῃ τὸ στρατόπεδον. Ταῦτα πάντα εἶναι συμπτώματα τῆς πρὸς νότον τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου συγχύσεως, ἧτις δύναται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν νὰ λάβῃ ὄξυν χαρακτῆρα, χωρὶς νὰ δύναται τις νὰ ἐπιρρίψῃ τὴν εὐθύνην εἰς τὴν μίαν μάλλλον ἢ εἰς τὴν ἄλλην κυβέρνησιν».

— Ἡ ἡμιεπίσημος «Ἐφημερίς» τῆς Βορείας Γερμανίας, σχολιάζουσα τὴν διακοίνωσιν τοῦ Τρικούπη γράφει «Ἄναντιρρητῶς ἡ Ἑλλὰς ἔχει πληρέστατα δίκαιον ἀποκρούουσα τὰς ἀξιώσεις τῆς Ἀγγλίας, ἧτις ἀπαιτεῖ νὰ ὑποσχεθῇ ῥητῶς ἡ Ἑλλὰς ὅτι θ' ἀπέχη ἐς ἀεὶ πολεμικῶν ἐγχειρημάτων. Ἡ ἐθνικὴ ἀξιοπρέπεια ἐπιβάλλει τῇ Ἑλλάδι νὰ διατηρήσῃ πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας. Ἄλλως τε δὲ, ἡ ἀχρητοῦσα διαγωγὴ τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἀνακτοβουλίου εἶναι ἀποχρώσα ἐγγύσις ὅτι δὲν θ' ἀποδοθῇ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀπερισκέπτως εἰς πολεμικὰ τολμήματα. Ἡ περίσκεψις καὶ μετριοπάθεια τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως παρέσχε σπουδαίας ὑπηρεσίας εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας καὶ εἰρήνης· εἰς τὴν ἐπιρροὴν δ' αὐτῆς ὀφείλεται πρωτιστως ἡ ἀποχὴ τῶν ἐν Τουρκίᾳ ἑλληνικῶν λαῶν καὶ τῶν ἐλευθερῶν Ἑλλήνων ἀπὸ ἐπαναστατικῶν κινήματων».

— Ἡ ἀγγλικὴ τράπεζα ὕψωσε τὸν τόκον τῆς προεξοφλήσεως εἰς 5 0/0.

— Ἐγένετο ἐκρηξίς τουρκικοῦ μονίτορος εἰς Σουλτανῶν ἀνατιναχθέντος εἰς τὸν ἀέρα τοῦ σκάφους μετὰ τοῦ πληρώματος. Τὸ δυστύχημα τοῦτο φαίνεται ὅτι προήλθεν ἐκ τυχαίας τινὸς αἰτίας. Μὴ σῶση νὰ μείνῃ οὐδὲ λέμβος.

— Κατὰ τὰς ἰταλικὰς ἐφημερίδας ὁ πρῶν βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας πρίγκηψ Ἀμεδαῖος δευτέροτοκος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας, περιβάλλεται τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Ὁ πρίγκηψ Ἀμεδαῖος, δούξ τῆς Ἀόστης, ἀγεί το 32 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἡ ἀπόφασις τοῦ νὰ γείνη μοναχὸς ἀποδίδεται εἰς τὴν βαθεῖαν λύπην ἣν ἐπροξένησεν αὐτῷ ὁ θάνατος τῆς συζύγου αὐτοῦ πριγκηπέσσης Maria della Cisterna, ἧτις τῷ κατέλιπε τρία τέκνα.